

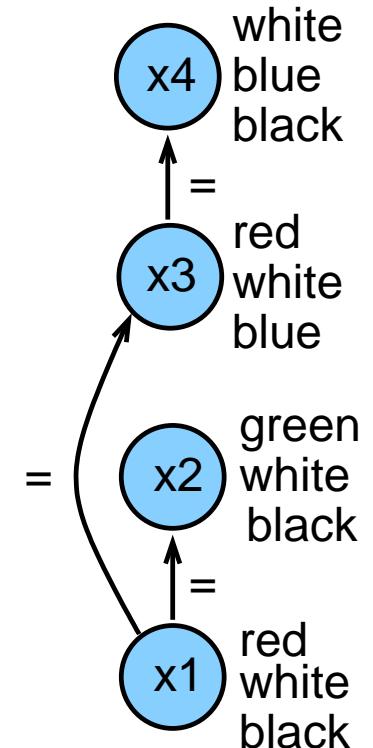
Směrová konzistence

Směrová hranová konzistence (pro binární CSP)

- CSP je **směrově hranově konzistentní** vzhledem k uspořádání proměnných $(x_1, \dots, x_n)$, právě když je každá hrana (x_j, x_i) hranově konzistentní pro každé $j \leq i$.

- procedure

```
DAC( $G, (x_1, \dots, x_n)$ )      Directed arc consistency DAC  
for  $i = n$  to 1 by -1 do  
    for  $\forall j < i$  takové, že existuje hrana  $(x_j, x_i)$  do  
        revise  $((j, i))$   
    end DAC
```


Směrová hranová konzistence (pro binární CSP)

- CSP je **směrově hranově konzistentní** vzhledem k uspořádání proměnných $(x_1, \dots, x_n)$, právě když je každá hrana (x_j, x_i) hranově konzistentní pro každé $j \leq i$.

- procedure

DAC($G, (x_1, \dots, x_n)$)   *Directed arc consistency* **DAC**

for $i = n$ to 1 by -1 do

    for $\forall j < i$ takové, že existuje hrana (x_j, x_i) do

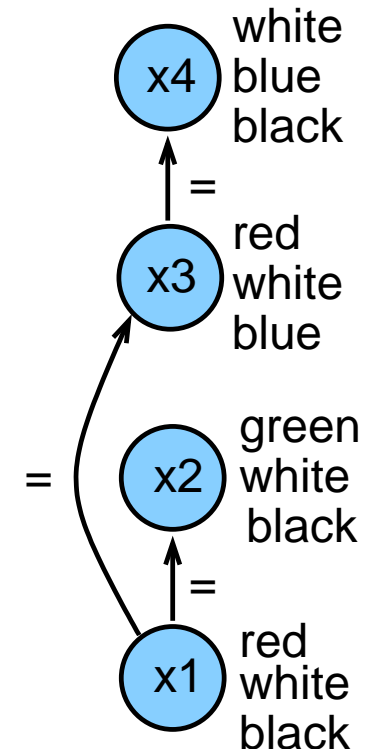
        revise $((j, i))$

end DAC

- Příklad: $x_1 = x_2, x_1 = x_3, x_3 = x_4$

- $D1 = \{\text{red, white, black}\}, D2 = \{\text{green, white, black}\}, D3 = \{\text{red, white, blue}\}, D4 = \{\text{white, blue, black}\}$

- Po DAC:

Směrová hranová konzistence (pro binární CSP)

- CSP je **směrově hranově konzistentní** vzhledem k uspořádání proměnných $(x_1, \dots, x_n)$, právě když je každá hrana (x_j, x_i) hranově konzistentní pro každé $j \leq i$.

- procedure

DAC($G, (x_1, \dots, x_n)$)   *Directed arc consistency* **DAC**

for $i = n$ to 1 by -1 do

    for $\forall j < i$ takové, že existuje hrana (x_j, x_i) do

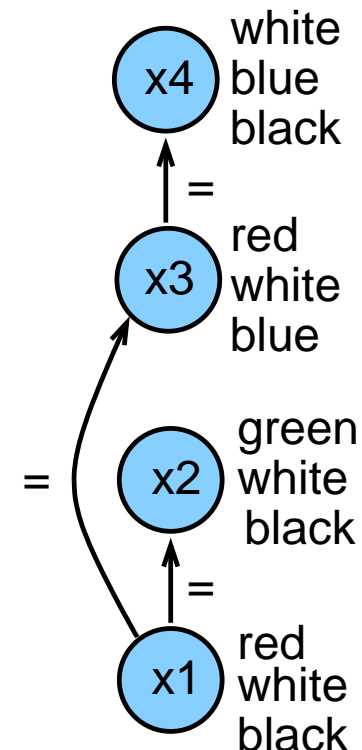
        revise $((j, i))$

end DAC

- Příklad: $x_1 = x_2, x_1 = x_3, x_3 = x_4$

- $D1 = \{\text{red, white, black}\}, D2 = \{\text{green, white, black}\}, D3 = \{\text{red, white, blue}\}, D4 = \{\text{white, blue, black}\}$

- Po DAC: $D4 = \{\text{white, blue, black}\},$

Směrová hranová konzistence (pro binární CSP)

- CSP je **směrově hranově konzistentní** vzhledem k uspořádání proměnných $(x_1, \dots, x_n)$, právě když je každá hrana (x_j, x_i) hranově konzistentní pro každé $j \leq i$.

- procedure

DAC($G, (x_1, \dots, x_n)$)   *Directed arc consistency* **DAC**

for $i = n$ to 1 by -1 do

    for $\forall j < i$ takové, že existuje hrana (x_j, x_i) do

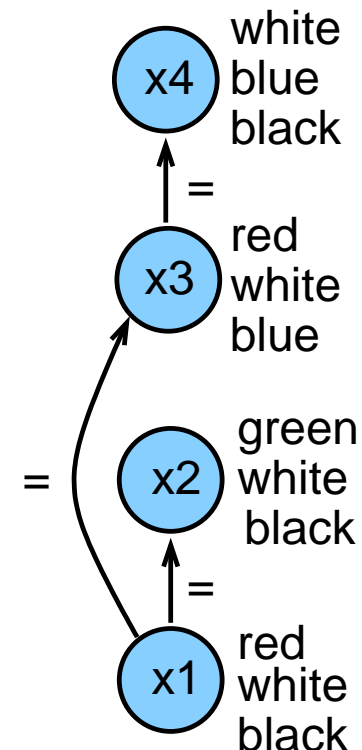
        revise $((j, i))$

end DAC

- Příklad: $x_1 = x_2, x_1 = x_3, x_3 = x_4$

- $D1 = \{\text{red, white, black}\}, D2 = \{\text{green, white, black}\}, D3 = \{\text{red, white, blue}\}, D4 = \{\text{white, blue, black}\}$

- Po DAC: $D4 = \{\text{white, blue, black}\}, D3 = \{\text{white, blue}\},$

Směrová hranová konzistence (pro binární CSP)

- CSP je **směrově hranově konzistentní** vzhledem k uspořádání proměnných $(x_1, \dots, x_n)$, právě když je každá hrana (x_j, x_i) hranově konzistentní pro každé $j \leq i$.

- procedure

DAC($G, (x_1, \dots, x_n)$)   *Directed arc consistency* **DAC**

for $i = n$ to 1 by -1 do

    for $\forall j < i$ takové, že existuje hrana (x_j, x_i) do

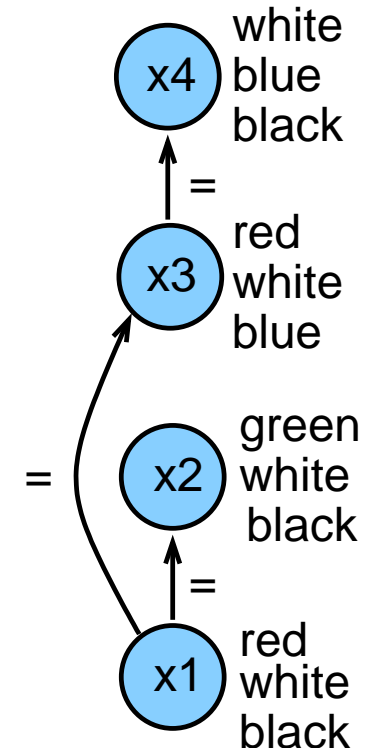
        revise $((j, i))$

end DAC

- Příklad: $x_1 = x_2, x_1 = x_3, x_3 = x_4$

- $D1 = \{\text{red, white, black}\}, D2 = \{\text{green, white, black}\}, D3 = \{\text{red, white, blue}\}, D4 = \{\text{white, blue, black}\}$

- Po DAC: $D4 = \{\text{white, blue, black}\}, D3 = \{\text{white, blue}\}, D2 = \{\text{green, white, black}\},$

Směrová hranová konzistence (pro binární CSP)

- CSP je **směrově hranově konzistentní** vzhledem k uspořádání proměnných $(x_1, \dots, x_n)$, právě když je každá hrana (x_j, x_i) hranově konzistentní pro každé $j \leq i$.

- procedure

DAC($G, (x_1, \dots, x_n)$)   *Directed arc consistency* **DAC**

for $i = n$ to 1 by -1 do

    for $\forall j < i$ takové, že existuje hrana (x_j, x_i) do

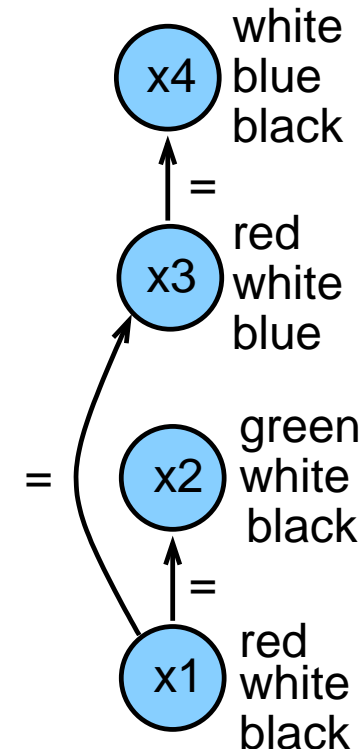
        revise $((j, i))$

end DAC

- Příklad: $x_1 = x_2, x_1 = x_3, x_3 = x_4$

- $D1 = \{\text{red, white, black}\}$, $D2 = \{\text{green, white, black}\}$, $D3 = \{\text{red, white, blue}\}$, $D4 = \{\text{white, blue, black}\}$

- Po DAC: $D4 = \{\text{white, blue, black}\}$, $D3 = \{\text{white, blue}\}$, $D2 = \{\text{green, white, black}\}$, $D1 = \{\text{white}\}$,

Směrová hranová konzistence (pro binární CSP)

- CSP je **směrově hranově konzistentní** vzhledem k uspořádání proměnných $(x_1, \dots, x_n)$, právě když je každá hrana (x_j, x_i) hranově konzistentní pro každé $j \leq i$.

- procedure

DAC($G, (x_1, \dots, x_n)$)   *Directed arc consistency* **DAC**

for $i = n$ to 1 by -1 do

    for $\forall j < i$ takové, že existuje hrana (x_j, x_i) do

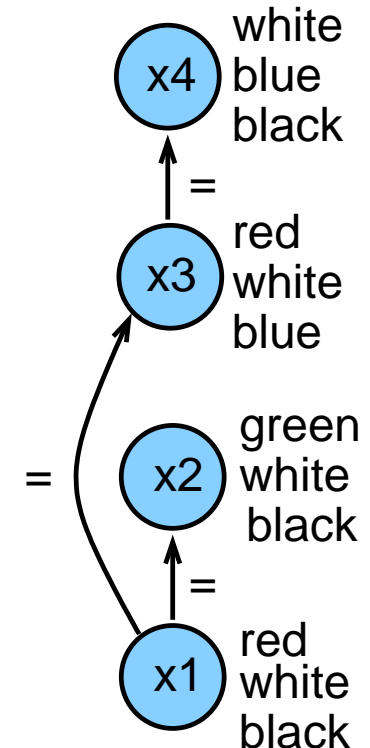
        revise $((j, i))$

end DAC

- Příklad: $x_1 = x_2, x_1 = x_3, x_3 = x_4$

- $D1 = \{\text{red, white, black}\}$, $D2 = \{\text{green, white, black}\}$, $D3 = \{\text{red, white, blue}\}$, $D4 = \{\text{white, blue, black}\}$

- Po DAC: $D4 = \{\text{white, blue, black}\}$, $D3 = \{\text{white, blue}\}$, $D2 = \{\text{green, white, black}\}$, $D1 = \{\text{white}\}$, není AC, ale máme řešení bez navracení vzhledem k

Směrová hranová konzistence (pro binární CSP)

- CSP je **směrově hranově konzistentní** vzhledem k uspořádání proměnných $(x_1, \dots, x_n)$, právě když je každá hrana (x_j, x_i) hranově konzistentní pro každé $j \leq i$.

- procedure

DAC($G, (x_1, \dots, x_n)$)   *Directed arc consistency* **DAC**

for $i = n$ to 1 by -1 do

    for $\forall j < i$ takové, že existuje hrana (x_j, x_i) do

        revise $((j, i))$

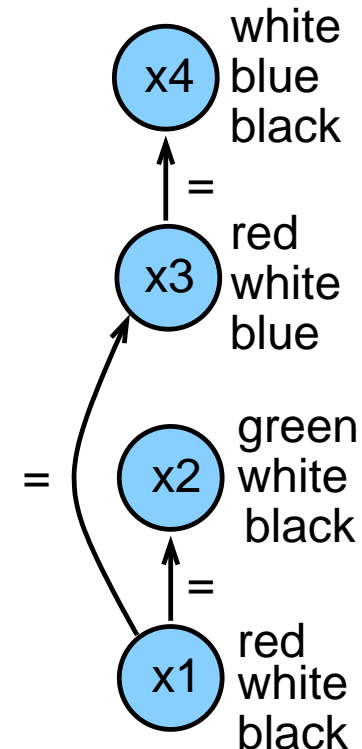
end DAC

- Příklad: $x_1 = x_2, x_1 = x_3, x_3 = x_4$

- $D1 = \{\text{red, white, black}\}, D2 = \{\text{green, white, black}\}, D3 = \{\text{red, white, blue}\}, D4 = \{\text{white, blue, black}\}$

- Po DAC: $D4 = \{\text{white, blue, black}\}, D3 = \{\text{white, blue}\}, D2 = \{\text{green, white, black}\}, D1 = \{\text{white}\},$

není AC, ale máme řešení bez navracení vzhledem k (x_1, x_2, x_3, x_4)

Směrová hranová konzistence (pro binární CSP)

- CSP je **směrově hranově konzistentní** vzhledem k uspořádání proměnných $(x_1, \dots, x_n)$, právě když je každá hrana (x_j, x_i) hranově konzistentní pro každé $j \leq i$.

- procedure

DAC($G, (x_1, \dots, x_n)$)   *Directed arc consistency* **DAC**

for $i = n$ to 1 by -1 do

    for $\forall j < i$ takové, že existuje hrana (x_j, x_i) do
        revise $((j, i))$

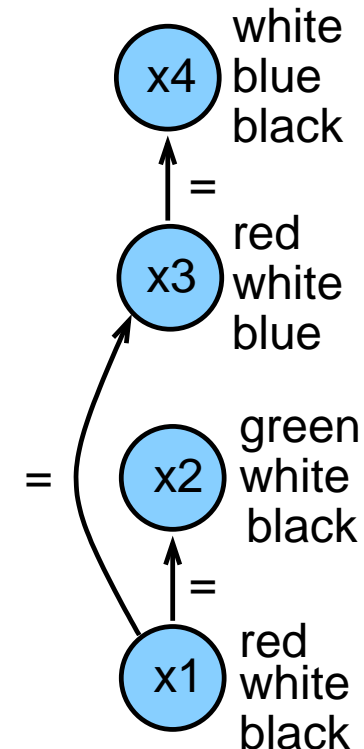
end DAC

- Příklad: $x_1 = x_2, x_1 = x_3, x_3 = x_4$

- $D1 = \{\text{red, white, black}\}, D2 = \{\text{green, white, black}\}, D3 = \{\text{red, white, blue}\}, D4 = \{\text{white, blue, black}\}$

- Po DAC: $D4 = \{\text{white, blue, black}\}, D3 = \{\text{white, blue}\}, D2 = \{\text{green, white, black}\}, D1 = \{\text{white}\}$,
není AC, ale máme řešení bez navracení vzhledem k (x_1, x_2, x_3, x_4)

- Opakování revizí není nutné,

Směrová hranová konzistence (pro binární CSP)

- CSP je **směrově hranově konzistentní** vzhledem k uspořádání proměnných $(x_1, \dots, x_n)$, právě když je každá hrana (x_j, x_i) hranově konzistentní pro každé $j \leq i$.

- procedure

DAC($G, (x_1, \dots, x_n)$)   *Directed arc consistency* **DAC**

for $i = n$ to 1 by -1 do

    for $\forall j < i$ takové, že existuje hrana (x_j, x_i) do

        revise $((j, i))$

end DAC

- Příklad: $x_1 = x_2, x_1 = x_3, x_3 = x_4$

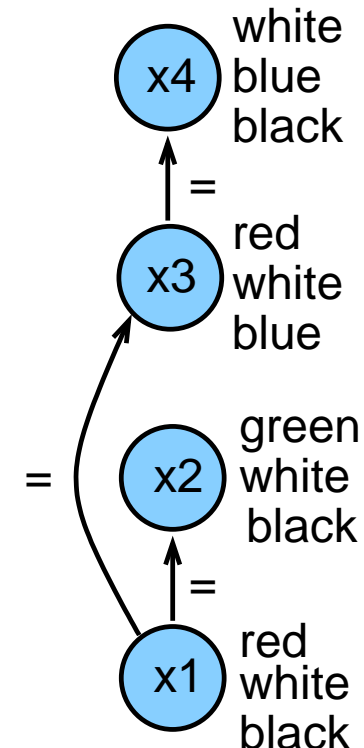
- $D1 = \{\text{red, white, black}\}$, $D2 = \{\text{green, white, black}\}$, $D3 = \{\text{red, white, blue}\}$, $D4 = \{\text{white, blue, black}\}$

- Po DAC: $D4 = \{\text{white, blue, black}\}$, $D3 = \{\text{white, blue}\}$, $D2 = \{\text{green, white, black}\}$, $D1 = \{\text{white}\}$,

není AC, ale máme řešení bez navracení vzhledem k (x_1, x_2, x_3, x_4)

- Opakování revizí není nutné, doména revidované proměnné se v dalších cyklech nemění

- Složitost

Směrová hranová konzistence (pro binární CSP)

- CSP je **směrově hranově konzistentní** vzhledem k uspořádání proměnných $(x_1, \dots, x_n)$, právě když je každá hrana (x_j, x_i) hranově konzistentní pro každé $j \leq i$.

- procedure

DAC($G, (x_1, \dots, x_n)$)   *Directed arc consistency* **DAC**

for $i = n$ to 1 by -1 do

    for $\forall j < i$ takové, že existuje hrana (x_j, x_i) do
        revise $((j, i))$

end DAC

- Příklad: $x_1 = x_2, x_1 = x_3, x_3 = x_4$

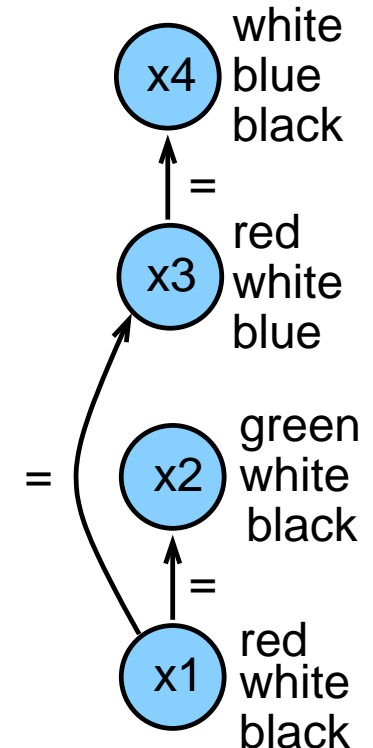
- $D1 = \{\text{red, white, black}\}, D2 = \{\text{green, white, black}\}, D3 = \{\text{red, white, blue}\}, D4 = \{\text{white, blue, black}\}$

- Po DAC: $D4 = \{\text{white, blue, black}\}, D3 = \{\text{white, blue}\}, D2 = \{\text{green, white, black}\}, D1 = \{\text{white}\}$,
není AC, ale máme řešení bez navracení vzhledem k (x_1, x_2, x_3, x_4)

- Opakování revizí není nutné, doména revidované proměnné se v dalších cyklech nemění

- Složitost $O(ek^2)$

každá hrana se reviduje jednou se složitostí $O(k^2)$

Směrová i -konzistence

- Algoritmus pro DAC byl pouze pro binární CSP
  - i -konzistence vyžaduje uvažování omezení s větším rozsahem proměnných
    - musíme aktualizovat relace až nad $(i - 1)$ proměnnými
- ⇒ uvažujeme obecné CSP (tedy i **nebinární podmínky**)

Směrová i -konzistence

- Algoritmus pro DAC byl pouze pro binární CSP
  - i -konzistence vyžaduje uvažování omezení s větším rozsahem proměnných
    - musíme aktualizovat relace až nad $(i - 1)$ proměnnými
- ⇒ uvažujeme obecné CSP (tedy i **nebinární podmínky**)
- CSP je **směrově i -konzistentní** vzhledem k uspořádání proměnných $(x_1, \dots, x_n)$ právě tehdy, když každých $(i - 1)$ proměnných je i -konzistentní vzhledem ke všem proměnným, které je následují v uspořádání.
  - CSP je **silně směrově i -konzistentní (DIC- i)** právě tehdy, když je směrově j -konzistentní pro každé $j \leq i$

Vlastnosti DIC-*i*

● Opakování

- AC = silná 2-konzistence
- PC = silná 3-konzistence

● DIC-2 je ekvivalentní DAC

- u obou uvažujeme unární a binární omezení
- DAC je definován pouze na binární CSP
- DIC-2 je sice definován pro obecné CSP, ale je pouze schopen k dané hodnotě proměnné hledat konzistentní hodnotu v doméně další proměnné, nezachytí tedy omezení s více než dvěma proměnnými

● DIC-3 lze podobně srovnat

se směrovou konzistencí po cestě (directed path consistency, DPC)

● Algoritmus pro silnou směrovou konzistenci

viz [Dechter, Constraint Processing]

Řešení bez navracení pomocí DIC-*i*

● Opakování:

CSP vyřešíme bez navracení vzhledem k uspořádání proměnných $(x_1, \dots, x_n)$, jestliže pro každé $i \leq n$ může být každé častečné řešení $(x_1, \dots, x_i)$ konzistentně rozšířeno o proměnnou x_{i+1} .

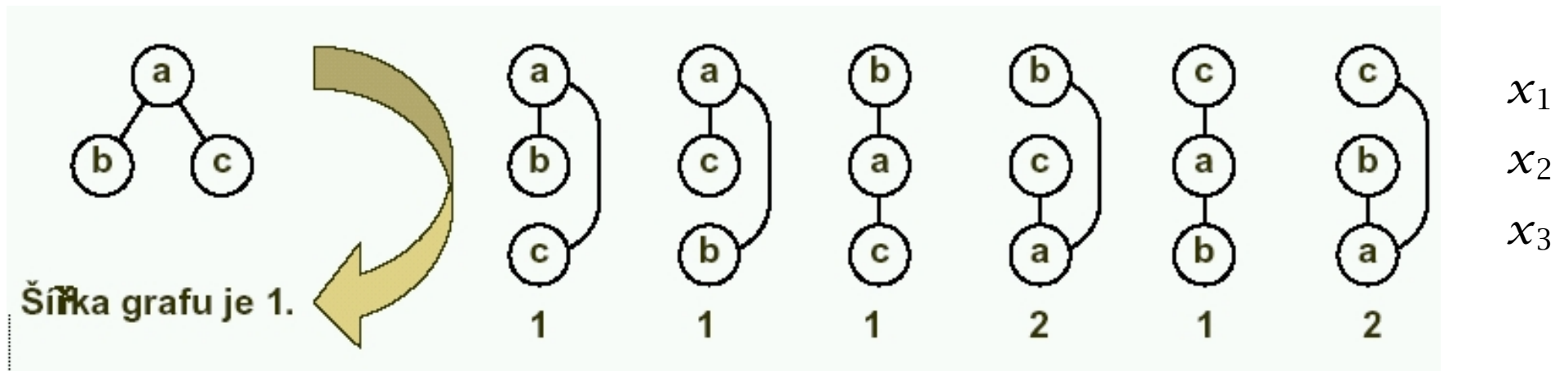

Řešení bez navracení pomocí DIC- i

- Opakování:
CSP vyřešíme bez navracení vzhledem k uspořádání proměnných $(x_1, \dots, x_n)$, jestliže pro každé $i \leq n$ může být každé častečné řešení $(x_1, \dots, x_i)$ konzistentně rozšířeno o proměnnou x_{i+1} .
- Proměnná musí být kompatibilní s již ohodnocenými proměnnými, tj. s tolika proměnnými, kolik má „zpětných“ hran
- Pro i zpětných hran potřebujeme směrovou $(i + 1)$ -konzistenci
- Je-li m maximum počtu zpětných hran pro všechny vrcholy, stačí nám silná směrovou $(m + 1)$ -konzistence
- Při různém uspořádání vrcholů je počet zpětných hran různý
⇒ hledáme **uspořádání vrcholů s nejmenším počtem zpětných hran m**

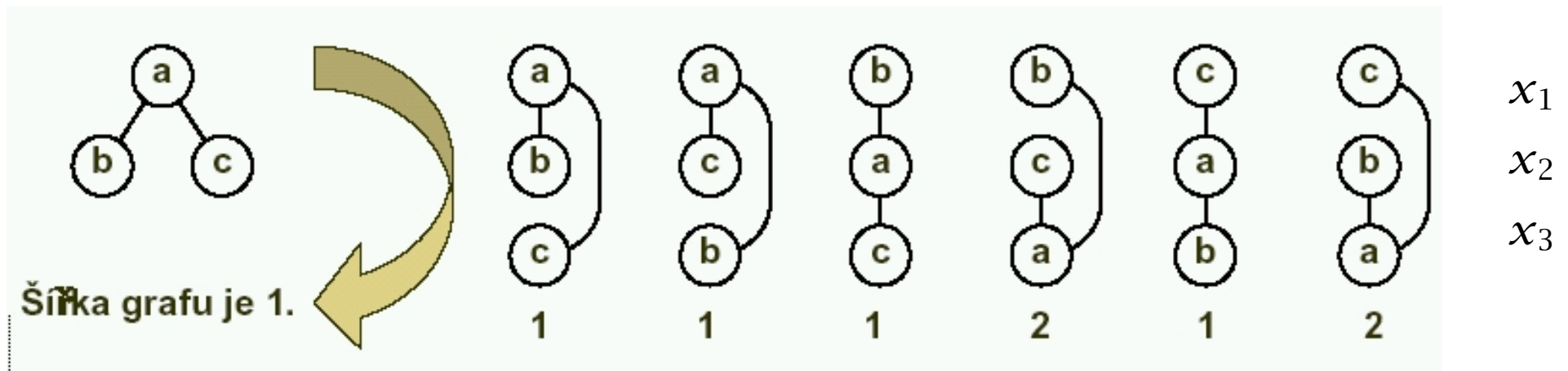
Šířka grafu

- **Uspořádaný graf** je graf s lineárním uspořádáním vrcholů.
- **Šířka vrcholu** v uspořádaném grafu je počet hran vedoucích z tohoto vrcholu do předchozích vrcholů.
- **Šířka uspořádaného grafu** je maximum z šířek jeho vrcholů.
- **Šířka grafu** je minimum z šířek všech jeho uspořádaných grafů.

Šířka grafu

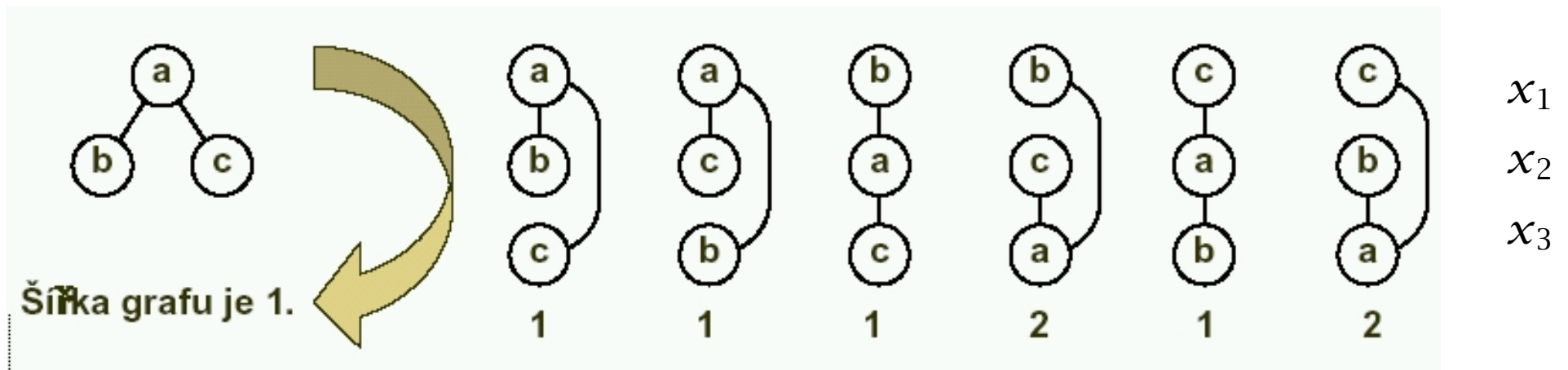
- **Uspořádaný graf** je graf s lineárním uspořádáním vrcholů.
- **Šířka vrcholu** v uspořádaném grafu je počet hran vedoucích z tohoto vrcholu do předchozích vrcholů.
- **Šířka uspořádaného grafu** je maximum z šířek jeho vrcholů.
- **Šířka grafu** je minimum z šířek všech jeho uspořádaných grafů.

- procedure `MinWidthOrdering((V,E))`

Šířka grafu

- **Uspořádaný graf** je graf s lineárním uspořádáním vrcholů.
- **Šířka vrcholu** v uspořádaném grafu je počet hran vedoucích z tohoto vrcholu do předchozích vrcholů.
- **Šířka uspořádaného grafu** je maximum z šířek jeho vrcholů.
- **Šířka grafu** je minimum z šířek všech jeho uspořádaných grafů.

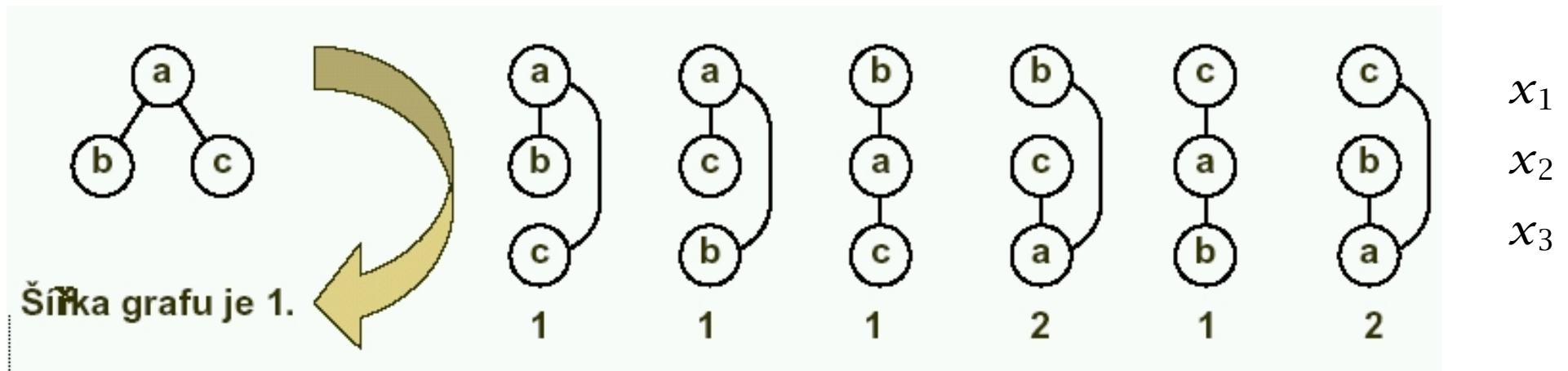

- procedure `MinWidthOrdering((V,E))`

(konstruuujeme od konce)

Šířka grafu

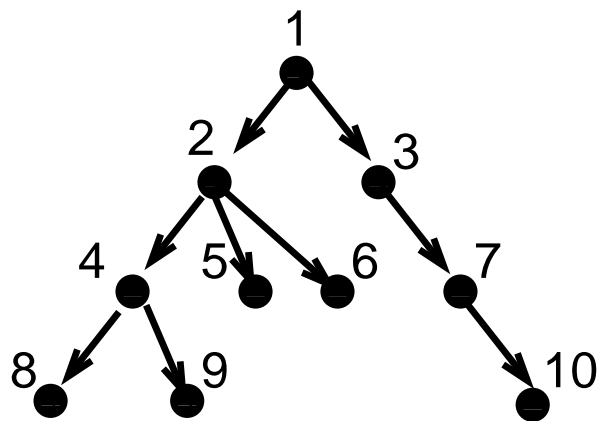
- **Uspořádaný graf** je graf s lineárním uspořádáním vrcholů.
- **Šířka vrcholu** v uspořádaném grafu je počet hran vedoucích z tohoto vrcholu do předchozích vrcholů.
- **Šířka uspořádaného grafu** je maximum z šířek jeho vrcholů.
- **Šířka grafu** je minimum z šířek všech jeho uspořádaných grafů.

- **procedure MinWidthOrdering((V,E))** (konstruuujeme od konce)
Q := {} (do vybraného uzlu povede nejméně zpětných hran)
while V not empty do N := vyber a smaž uzel s nejmenším počtem hran z (V,E)
zařad' N do Q
return Q

Graf podmínek s šířkou 1 = strom

- *Tvrzení:* Graf je strom právě tehdy, když má šířku 1.

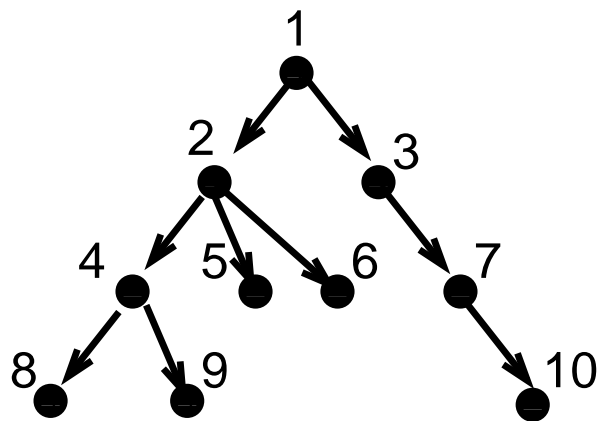

Graf podmínek s šířkou 1 = strom

● *Tvrzení:* Graf je strom právě tehdy, když má šířku 1.

● *Důkaz:*

● Předpoklad: Strom neobsahuje cyklus.

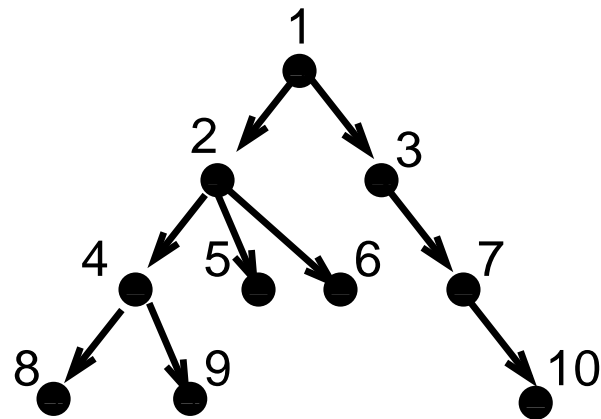
Graf podmínek s šířkou 1 = strom

● *Tvrzení:* Graf je strom právě tehdy, když má šířku 1.

● *Důkaz:*

● Předpoklad: Strom neobsahuje cyklus.

⇐ Mějme graf šířky 1. Pokud by obsahoval cyklus, tak bychom pro libovolné uspořádání proměnných měli proměnnou se dvěma rodiči, tj. spor.

Graf podmínek s šířkou 1 = strom

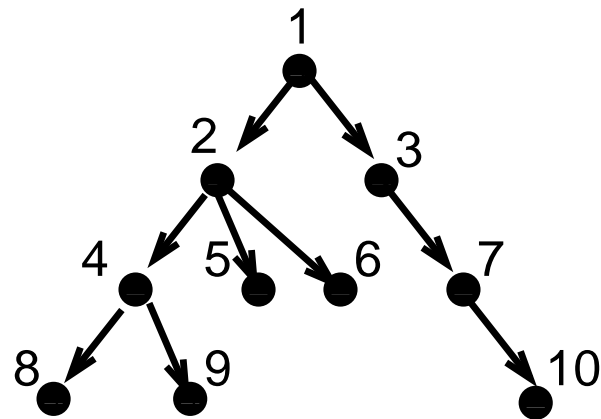
● *Tvrzení:* Graf je strom právě tehdy, když má šířku 1.

● *Důkaz:*

● Předpoklad: Strom neobsahuje cyklus.

⇐ Mějme graf šířky 1. Pokud by obsahoval cyklus, tak bychom pro libovolné uspořádání proměnných měli proměnnou se dvěma rodiči, tj. spor.

⇒ Mějme graf bez cyklů. Pak lze vytvořit orientovaný strom s kořenem tak, že všechny hrany směřují z kořenového uzlu.

Graf podmínek s šířkou 1 = strom

● *Tvrzení:* Graf je strom právě tehdy, když má šířku 1.

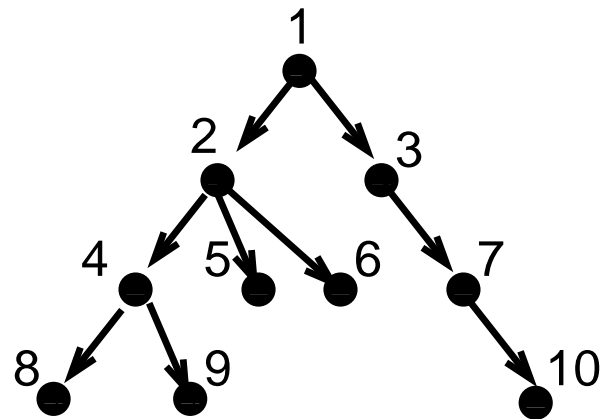
● *Důkaz:*

● Předpoklad: Strom neobsahuje cyklus.

⇐ Mějme graf šířky 1. Pokud by obsahoval cyklus, tak bychom pro libovolné uspořádání proměnných měli proměnnou se dvěma rodiči, tj. spor.

⇒ Mějme graf bez cyklů. Pak lze vytvořit orientovaný strom s kořenem tak, že všechny hrany směřují z kořenového uzlu. V tomto **stromu má každý uzel nejvýše jednoho rodiče**.

Libovolné uspořádání, ve kterém rodič předchází potomky ve stromě, má šířku 1.

Konzistence pro stromové CSP

- *Tvrzení:* Necht' $d = (x_1, \dots, x_n)$ je uspořádání stromového grafu podmínek T pro daný CSP. Jestliže T je směrově hranově konzistentní vzhledem k d , pak má CSP řešení bez navracení vzhledem k d .

Konzistence pro stromové CSP

● *Tvrzení:* Necht' $d = (x_1, \dots, x_n)$ je uspořádání stromového grafu podmínek T pro daný CSP. Jestliže T je směrově hranově konzistentní vzhledem k d , pak má CSP řešení bez navracení vzhledem k d .

● *Důkaz:*

● Uvažujme uspořádání proměnných $d = (x_1, \dots, x_n)$ s šířkou 1.

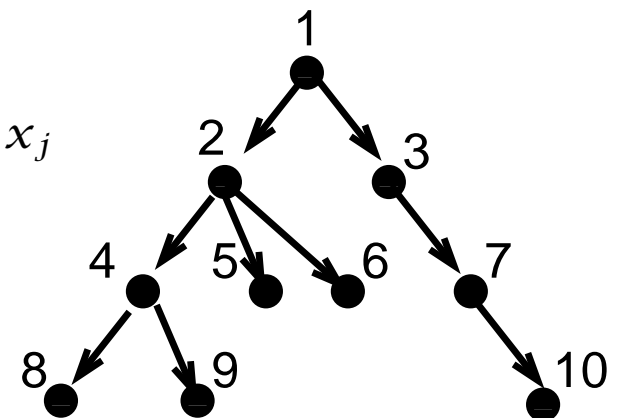
● Předpokládejme, že $x_1, \dots, x_i$ jsou konzistentně nainstanciovány.

● Snažíme se nainstanciovat x_{i+1} :

● d je uspořádání šířky 1, tedy existuje pouze jeden rodič x_j ($j \leq i$) proměnné x_{i+1} , který může omezovat x_{i+1} :wq

● (x_j, x_{i+1}) je hranově konzistentní (z DAC), tedy existuje hodnota konzistentní se současným přiřazením x_j

● tuto hodnotu přiřadíme x_{i+1}

Algoritmus zajištění DAC pro stromové CSP

● procedure TreeSolving(T)

načtení uspořádání $(x_1, \dots, x_n)$ s šířkou 1 pomocí stromu T

(rodič předchází potomky)

necht' $x_{p(i)}$ označuje rodiče x_i v uspořádaném stromu

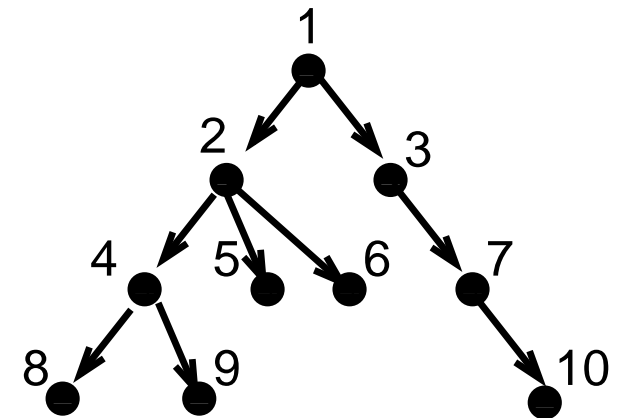
for $i = n$ to 1 by -1 do

    revise($(x_{p(i)}, x_i)$)

    if $D_{p(i)} = \emptyset$ exit (řešení neexistuje)

end TreeSolving

Cvičení: X_1, X_2, X_3, X_4 in $1..5$, $X_1 = X_2 + 1$, $X_1 < X_3$, $X_3 < X_4$

Algoritmus zajištění DAC pro stromové CSP

- procedure TreeSolving(T)

načtení uspořádání $(x_1, \dots, x_n)$ s šířkou 1 pomocí stromu T

(rodič předchází potomky)

necht' $x_{p(i)}$ označuje rodiče x_i v uspořádaném stromu

for $i = n$ to 1 by -1 do

    revise($(x_{p(i)}, x_i)$)

    if $D_{p(i)} = \emptyset$ exit (řešení neexistuje)

end TreeSolving

Cvičení: x_1, x_2, x_3, x_4 in $1..5$, $x_1 = x_2 + 1$, $x_1 < x_3$, $x_3 < x_4$

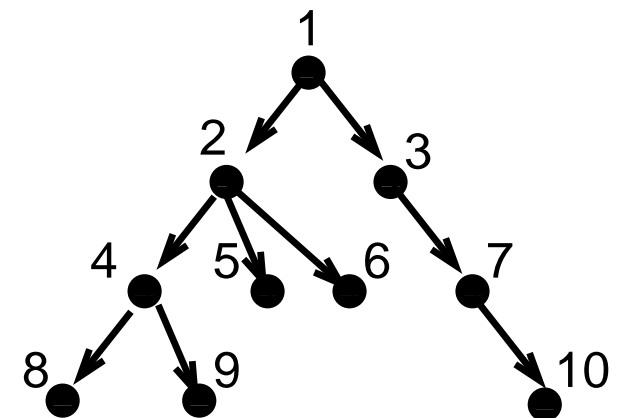
⇒ Složitost algoritmu $O(nk^2)$

- Algoritmus zajistí DAC pro stromové CSP,

tj. bude možné nalézt řešení bez navracení

- Pokud aplikujeme DAC vzhledem k uspořádání šířky 1, a pak v opačném směru, tak dosáhneme plné hranové konzistence.

viz Barták, přednáška

Šířka grafu a stupeň konzistence

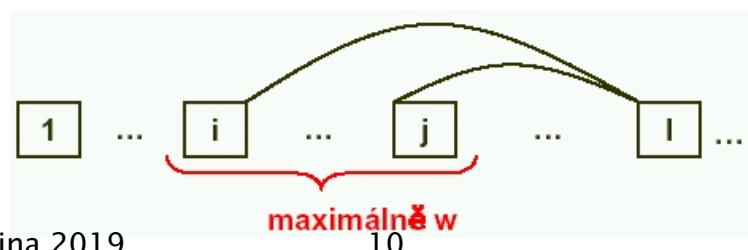
- *Tvrzení:* Necht' je dán CSP, jehož uspořádaný graf podmínek s uspořádáním d má šířku $i - 1$. Jestliže je problém silně směrově i -konzistentní, pak je problém řešitelný bez navracení vzhledem k d .

Šířka grafu a stupeň konzistence

● *Tvrzení:* Necht' je dán CSP, jehož uspořádaný graf podmínek s uspořádáním d má šířku $i - 1$. Jestliže je problém silně směrově i -konzistentní, pak je problém řešitelný bez navracení vzhledem k d .

● *Důkaz:*

- existuje uspořádaný graf s uspořádáním d a šířkou $i - 1$
- speciálně, počet zpětných hran pro každou proměnnou je maximálně $i - 1$
- proměnné ohodnocujeme v pořadí uspořádání grafu
- nyní, pokud ohodnocujeme proměnnou:
  - musíme najít hodnotu kompatibilní se všemi již ohodnocenými proměnnými, které jsou s proměnnou spojené podmínkou (hranou)
  - necht' takových proměnných je m , potom $m \leq (i - 1)$ ($\Leftarrow$ graf má šířku $(i - 1)$)
  - graf je směrově i -konzistentní, tedy taková hodnota musí existovat ($\Leftarrow$ z definice)

Adaptivní konzistence

- *Původní intuice*: proměnná musí být kompatibilní s již ohodnocenými proměnnými, tj. s tolika proměnnými, kolik má „zpětných“ hran.
  - Je tedy nutná směrová i -konzistence odpovídající šířce grafu?
- *Problém*: algoritmy silné směrové i -konzistence pro $i \geq 3$ mění graf podmínek přidáváním hran, nutná úroveň i se může zvětšovat

Adaptivní konzistence

- *Původní intuice*: proměnná musí být kompatibilní s již ohodnocenými proměnnými, tj. s tolika proměnnými, kolik má „zpětných“ hran.
  - Je tedy nutná směrová i -konzistence odpovídající šířce grafu?
- *Problém*: algoritmy silné směrové i -konzistence pro $i \geq 3$ mění graf podmínek přidáváním hran, nutná úroveň i se může zvětšovat
- Algoritmus **adaptivní konzistence ADC** pro nalezení řešení bez navracení
  - uvažujme uspořádání proměnných d
  - rekurzivně vytváříme směrovou i -konzistenci (od poslední k první proměnné v d)
  - měníme úroveň i od uzlu k uzlu tak, abychom se **adaptovali aktuální šířce uzlu** v momentě zpracování

Adaptivní konzistence

- *Původní intuice:* proměnná musí být kompatibilní s již ohodnocenými proměnnými, tj. s tolika proměnnými, kolik má „zpětných“ hran.
  - Je tedy nutná směrová i -konzistence odpovídající šířce grafu?
- *Problém:* algoritmy silné směrové i -konzistence pro $i \geq 3$ mění graf podmínek přidáváním hran, nutná úroveň i se může zvětšovat
- Algoritmus **adaptivní konzistence ADC** pro nalezení řešení bez navracení
  - uvažujme uspořádání proměnných d
  - rekurzivně vytváříme směrovou i -konzistenci (od poslední k první proměnné v d)
  - měníme úroveň i od uzlu k uzlu tak, abychom se **adaptovali aktuální šířce uzlu** v momentě zpracování
- Proč algoritmus funguje?
  - v momentě zpracování uzlu je určena finální šířka uzlu
  - víme tedy, jakou úroveň směrové i -konzistence musíme dosáhnout

Polynomiální CSP

- w šířka grafu, n počet proměnných, k horní mez velikosti domén
- Složitost DIC- i $O(nw^i \cdot (2k)^i)$ důkaz viz Dechter, Constraint Processing
- Časová a prostorová složitost algoritmu adaptivní konzistence je $O(n \cdot (2k)^{w+1})$ a $O(n \cdot k^w)$ důkaz viz Dechter, Constraint Processing

Polynomiální CSP

- w šířka grafu, n počet proměnných, k horní mez velikosti domén
- Složitost DIC- i $O(nw^i \cdot (2k)^i)$ důkaz viz Dechter, Constraint Processing
- Časová a prostorová složitost algoritmu adaptivní konzistence je $O(n \cdot (2k)^{w+1})$ a $O(n \cdot k^w)$ důkaz viz Dechter, Constraint Processing
- *Věta:* Třída CSP problémů, jejichž šířka grafu je ohraničena konstantou b je řešitelná v polynomiálním čase a prostoru.

Polynomiální CSP

- w šířka grafu, n počet proměnných, k horní mez velikosti domén
- Složitost DIC- i $O(nw^i \cdot (2k)^i)$ důkaz viz Dechter, Constraint Processing
- Časová a prostorová složitost algoritmu adaptivní konzistence je $O(n \cdot (2k)^{w+1})$ a $O(n \cdot k^w)$ důkaz viz Dechter, Constraint Processing
- **Věta:** Třída CSP problémů, jejichž šířka grafu je ohraničena konstantou b je řešitelná v polynomiálním čase a prostoru.
- Použitelnost algoritmu ADC
  - ADC není jen procedura pro rozhodnutí konzistence
  - ADC může sloužit i ke kompilaci
    - ADC transformuje problém na ekvivalentní graf, ze kterého může být každé řešení odvozeno v lineárním čase
    - prostorová složitost ale zůstává

Obecná hranová konzistence, konzistence mezí

Pojmy a značení

- **Rozsah omezení** $scope(c)$

množina proměnných, na kterých je c definováno

- příklad: $A, B, C \in \{0, 1, 2\}$

$$scope(A < B) = \{A, B\}$$

Pojmy a značení

- **Rozsah omezení** $scope(c)$

množina proměnných, na kterých je c definováno

- příklad: $A, B, C \in \{0, 1, 2\}$

$$scope(A < B) = \{A, B\}$$

- **k-tice** $\vec{t}$ hodnot patřících do c : $\vec{t} \in c$

- příklad (pokračování): $(0, 1) \in (A < B)$

Pojmy a značení

- **Rozsah omezení** $scope(c)$

množina proměnných, na kterých je c definováno

- příklad: $A, B, C \in \{0, 1, 2\}$

$$scope(A < B) = \{A, B\}$$

- **k-tice** $\vec{t}$ hodnot patřících do c : $\vec{t} \in c$

- příklad (pokračování): $(0, 1) \in (A < B)$

- Proměnná $x \in scope(c)$, k-tice $\vec{t} \in c$

$\vec{t}[x]$ je hodnota proměnné x v $\vec{t}$

- příklad (pokračování): $(0, 1)[A] = 0$

Definice obecné hranové konzistence (GAC)

- **Generalized arc consistency** (někdy nazývána **doménová konzistence**)
  - pro každou proměnnou z podmínky a každou její hodnotu existuje ohodnocení zbylých proměnných v podmínce tak, že podmínka platí
  - $A + B = C$, $A \in \{1, 2, 3\}$, $B \in \{2, 3, 4\}$, $C \in \{3, \dots, 7\}$ je obecně hranově konzistentní

Definice obecné hranové konzistence (GAC)

- **Generalized arc consistency** (někdy nazývána **doménová konzistence**)
  - pro každou proměnnou z podmínky a každou její hodnotu existuje ohodnocení zbylých proměnných v podmínce tak, že podmínka platí
  - $A + B = C$, $A \in \{1, 2, 3\}$, $B \in \{2, 3, 4\}$, $C \in \{3, \dots, 7\}$ je obecně hranově konzistentní
- **Omezení c je obecně hranově konzistentní**, jestliže má každá hodnota a každé proměnné $x \in scope(c)$ doménovou podporu v c
- Hodnota a proměnné $x \in scope(c)$ má **doménovou podporu** $\vec{t}$ v c , jestliže
  - $\vec{t} \in c$ a platí $a = \vec{t}[x]$
  - pro každé $y \in scope(c)$ platí $\vec{t}[y] \in D_y$
- Příklad: $A \in \{0, 1\}$, $B \in \{0, 1\}$, $C \in \{1, 2\}$, $A = B + C$,
0 u A

Definice obecné hranové konzistence (GAC)

- **Generalized arc consistency** (někdy nazývána **doménová konzistence**)
  - pro každou proměnnou z podmínky a každou její hodnotu existuje ohodnocení zbylých proměnných v podmínce tak, že podmínka platí
  - $A + B = C$, $A \in \{1, 2, 3\}$, $B \in \{2, 3, 4\}$, $C \in \{3, \dots, 7\}$ je obecně hranově konzistentní
- **Omezení c je obecně hranově konzistentní**, jestliže má každá hodnota a každé proměnné $x \in scope(c)$ doménovou podporu v c
- Hodnota a proměnné $x \in scope(c)$ má **doménovou podporu** $\vec{t}$ v c , jestliže
  - $\vec{t} \in c$ a platí $a = \vec{t}[x]$
  - pro každé $y \in scope(c)$ platí $\vec{t}[y] \in D_y$
- Příklad: $A \in \{0, 1\}$, $B \in \{0, 1\}$, $C \in \{1, 2\}$, $A = B + C$,
0 u A nemá podporu, 1 u A

Definice obecné hranové konzistence (GAC)

- **Generalized arc consistency** (někdy nazývána **doménová konzistence**)
  - pro každou proměnnou z podmínky a každou její hodnotu existuje ohodnocení zbylých proměnných v podmínce tak, že podmínka platí
  - $A + B = C$, $A \in \{1, 2, 3\}$, $B \in \{2, 3, 4\}$, $C \in \{3, \dots, 7\}$ je obecně hranově konzistentní
- **Omezení c je obecně hranově konzistentní**, jestliže má každá hodnota a každé proměnné $x \in scope(c)$ doménovou podporu v c
- Hodnota a proměnné $x \in scope(c)$ má **doménovou podporu** $\vec{t}$ v c , jestliže
  - $\vec{t} \in c$ a platí $a = \vec{t}[x]$
  - pro každé $y \in scope(c)$ platí $\vec{t}[y] \in D_y$
- Příklad: $A \in \{0, 1\}$, $B \in \{0, 1\}$, $C \in \{1, 2\}$, $A = B + C$,
0 u A nemá podporu, 1 u A má podporu (1, 0, 1)

Definice obecné hranové konzistence (GAC)

- **Generalized arc consistency** (někdy nazývána **doménová konzistence**)
  - pro každou proměnnou z podmínky a každou její hodnotu existuje ohodnocení zbylých proměnných v podmínce tak, že podmínka platí
  - $A + B = C$, $A \in \{1, 2, 3\}$, $B \in \{2, 3, 4\}$, $C \in \{3, \dots, 7\}$ je obecně hranově konzistentní
- **Omezení c je obecně hranově konzistentní**, jestliže má každá hodnota a každé proměnné $x \in scope(c)$ doménovou podporu v c
- Hodnota a proměnné $x \in scope(c)$ má **doménovou podporu** $\vec{t}$ v c , jestliže
  - $\vec{t} \in c$ a platí $a = \vec{t}[x]$
  - pro každé $y \in scope(c)$ platí $\vec{t}[y] \in D_y$
- Příklad: $A \in \{0, 1\}$, $B \in \{0, 1\}$, $C \in \{1, 2\}$, $A = B + C$,
0 u A nemá podporu, 1 u A má podporu (1, 0, 1)
- **CSP je obecně hranově konzistentní** $\iff$
všechna jeho omezení jsou obecně hranově konzistentní
- Příklad (pokračování): po GAC dostaneme

Definice obecné hranové konzistence (GAC)

- **Generalized arc consistency** (někdy nazývána **doménová konzistence**)
  - pro každou proměnnou z podmínky a každou její hodnotu existuje ohodnocení zbylých proměnných v podmínce tak, že podmínka platí
  - $A + B = C$, $A \in \{1, 2, 3\}$, $B \in \{2, 3, 4\}$, $C \in \{3, \dots, 7\}$ je obecně hranově konzistentní
- **Omezení c je obecně hranově konzistentní**, jestliže má každá hodnota a každé proměnné $x \in scope(c)$ doménovou podporu v c
- Hodnota a proměnné $x \in scope(c)$ má **doménovou podporu** $\vec{t}$ v c , jestliže
  - $\vec{t} \in c$ a platí $a = \vec{t}[x]$
  - pro každé $y \in scope(c)$ platí $\vec{t}[y] \in D_y$
- Příklad: $A \in \{0, 1\}$, $B \in \{0, 1\}$, $C \in \{1, 2\}$, $A = B + C$,
0 u A nemá podporu, 1 u A má podporu (1, 0, 1)
- **CSP je obecně hranově konzistentní** $\iff$
všechna jeho omezení jsou obecně hranově konzistentní
- Příklad (pokračování): po GAC dostaneme $A=1$, $B=0$, $C=1$

Konzistence mezí

- **Bounds consistency BC**: slabší než obecná hranová konzistence
  - propagace pouze při **změně minimální nebo maximální hodnoty** v doméně proměnné
  - tedy došlo ke **změně mezí domény proměnné**

Konzistence mezí

- **Bounds consistency BC**: slabší než obecná hranová konzistence
  - propagace pouze při **změně minimální nebo maximální hodnoty** v doméně proměnné
  - tedy došlo ke **změně mezí domény proměnné**
- **Konzistence mezí pro nerovnice**
  - $A > B$

Konzistence mezí

- **Bounds consistency BC**: slabší než obecná hranová konzistence
  - propagace pouze při **změně minimální nebo maximální hodnoty** v doméně proměnné
  - tedy došlo ke **změně mezí domény proměnné**
- **Konzistence mezí pro nerovnice**
  - $A > B \Rightarrow \min(A) \geq \min(B)+1, \max(B) \leq \max(A)-1$
  - příklad: $A \in \{4, \dots, 10\}, B \in \{6, \dots, 18\}, A > B$
 $\min(A) \geq$

Konzistence mezí

- **Bounds consistency BC**: slabší než obecná hranová konzistence
  - propagace pouze při **změně minimální nebo maximální hodnoty** v doméně proměnné
  - tedy došlo ke **změně mezí domény proměnné**
- **Konzistence mezí pro nerovnice**
  - $A > B \Rightarrow \min(A) \geq \min(B)+1, \max(B) \leq \max(A)-1$
  - příklad: $A \in \{4, \dots, 10\}, B \in \{6, \dots, 18\}, A > B$
    - $\min(A) \geq 6+1 \Rightarrow A \in \{7, \dots, 10\}$
    - $\max(B) \leq 10-1 \Rightarrow B \in \{6, \dots, 9\}$

Konzistence mezí

- **Bounds consistency BC:** slabší než obecná hranová konzistence
  - propagace pouze při **změně minimální nebo maximální hodnoty** v doméně proměnné
  - tedy došlo ke **změně mezí domény proměnné**

- **Konzistence mezí pro nerovnice**

- $A > B \Rightarrow \min(A) \geq \min(B)+1, \max(B) \leq \max(A)-1$

- příklad: $A \in \{4, \dots, 10\}, B \in \{6, \dots, 18\}, A > B$

- $\min(A) \geq 6+1 \Rightarrow A \in \{7, \dots, 10\}$

- $\max(B) \leq 10-1 \Rightarrow B \in \{6, \dots, 9\}$

- **Cvičení:** napište pravidla pro konzistenci mezí pro uvedená omezení

- $A < B, A \geq B, A \leq B$

- a aplikujte je v případě domén $A \in \{1, \dots, 10\}, B \in \{0, \dots, 5\}$

- Jak je to tedy pro nebinární omezení?

Konzistence mezi a aritmetická omezení

● $A = B + C \Rightarrow \min(A) \geq \min(B) + \min(C), \max(A) \leq \max(B) + \max(C)$
 $\min(B) \geq \min(A) - \max(C), \max(B) \leq \max(A) - \min(C)$
 $\min(C) \geq \min(A) - \max(B), \max(C) \leq \max(A) - \min(B)$

Konzistence mezi a aritmetická omezení

● $A = B + C \Rightarrow \min(A) \geq \min(B) + \min(C), \max(A) \leq \max(B) + \max(C)$
 $\min(B) \geq \min(A) - \max(C), \max(B) \leq \max(A) - \min(C)$
 $\min(C) \geq \min(A) - \max(B), \max(C) \leq \max(A) - \min(B)$

- změna $\min(A)$ vyvolá pouze změnu $\min(B)$ a $\min(C)$
- změna $\max(A)$ vyvolá pouze změnu $\max(B)$ a $\max(C)$, ...

Konzistence mezi a aritmetická omezení

● $A = B + C \Rightarrow \min(A) \geq \min(B) + \min(C), \max(A) \leq \max(B) + \max(C)$
 $\min(B) \geq \min(A) - \max(C), \max(B) \leq \max(A) - \min(C)$
 $\min(C) \geq \min(A) - \max(B), \max(C) \leq \max(A) - \min(B)$

● změna $\min(A)$ vyvolá pouze změnu $\min(B)$ a $\min(C)$

● změna $\max(A)$ vyvolá pouze změnu $\max(B)$ a $\max(C)$, ...

● Příklad: $A \in \{1, \dots, 6, 9, 10\}, B \in \{1, \dots, 10\}, A = B + 2$

$A = B + 2 \Rightarrow$

Konzistence mezi a aritmetická omezení

● $A = B + C \Rightarrow \min(A) \geq \min(B) + \min(C), \max(A) \leq \max(B) + \max(C)$
 $\min(B) \geq \min(A) - \max(C), \max(B) \leq \max(A) - \min(C)$
 $\min(C) \geq \min(A) - \max(B), \max(C) \leq \max(A) - \min(B)$

● změna $\min(A)$ vyvolá pouze změnu $\min(B)$ a $\min(C)$

● změna $\max(A)$ vyvolá pouze změnu $\max(B)$ a $\max(C)$, ...

● Příklad: $A \in \{1, \dots, 6, 9, 10\}, B \in \{1, \dots, 10\}, A = B + 2$

$$A = B + 2 \Rightarrow \min(A) \geq 1 + 2, \max(A) \leq 10 + 2 \Rightarrow A \in \{3, \dots, 6, 9, 10\}$$

$$\Rightarrow \min(B) \geq 1 - 2, \max(B) \leq 10 - 2 \Rightarrow B \in \{1, \dots, 8\}$$

Konzistence mezi a aritmetická omezení

● $A = B + C \Rightarrow \min(A) \geq \min(B) + \min(C), \max(A) \leq \max(B) + \max(C)$
 $\min(B) \geq \min(A) - \max(C), \max(B) \leq \max(A) - \min(C)$
 $\min(C) \geq \min(A) - \max(B), \max(C) \leq \max(A) - \min(B)$

- změna $\min(A)$ vyvolá pouze změnu $\min(B)$ a $\min(C)$
- změna $\max(A)$ vyvolá pouze změnu $\max(B)$ a $\max(C)$, ...

● Příklad: $A \in \{1, \dots, 6, 9, 10\}, B \in \{1, \dots, 10\}, A = B + 2$

$$A = B + 2 \Rightarrow \min(A) \geq 1 + 2, \max(A) \leq 10 + 2 \Rightarrow A \in \{3, \dots, 6, 9, 10\}$$

$$\Rightarrow \min(B) \geq 1 - 2, \max(B) \leq 10 - 2 \Rightarrow B \in \{1, \dots, 8\}$$

tj. doména B má pouze změněny meze a hodnoty 5, 6 zůstanou v doméně

$$A \in \{3, \dots, 6, 9, 10\}, B \in \{1, \dots, 8\}, A = B + 2 \quad \text{je BC, není GAC, není AC}$$

Konzistence mezi a aritmetická omezení

● $A = B + C \Rightarrow \min(A) \geq \min(B) + \min(C), \max(A) \leq \max(B) + \max(C)$
 $\min(B) \geq \min(A) - \max(C), \max(B) \leq \max(A) - \min(C)$
 $\min(C) \geq \min(A) - \max(B), \max(C) \leq \max(A) - \min(B)$

- změna $\min(A)$ vyvolá pouze změnu $\min(B)$ a $\min(C)$
- změna $\max(A)$ vyvolá pouze změnu $\max(B)$ a $\max(C)$, ...

● Příklad: $A \in \{1, \dots, 6, 9, 10\}, B \in \{1, \dots, 10\}, A = B + 2$

$$A = B + 2 \Rightarrow \min(A) \geq 1 + 2, \max(A) \leq 10 + 2 \Rightarrow A \in \{3, \dots, 6, 9, 10\}$$
$$\Rightarrow \min(B) \geq 1 - 2, \max(B) \leq 10 - 2 \Rightarrow B \in \{1, \dots, 8\}$$

tj. doména B má pouze změněny meze a hodnoty 5, 6 zůstanou v doméně

$$A \in \{3, \dots, 6, 9, 10\}, B \in \{1, \dots, 8\}, A = B + 2 \quad \text{je BC, není GAC, není AC}$$

● **Cvičení:** napište pravidla pro konzistenci mezí pro uvedená omezení

● $A = B - 3, A = B - C, A = B + C, A < B + C,$

● a aplikujte je v případě domén $A \in \{1, \dots, 10\}, B \in \{0, \dots, 5\}, C \in \{2, 3, 4\}$

Definice konzistence mezí

- Hodnota a proměnné $x \in \text{scope}(c)$ má **intervalovou podporu** $\vec{t}$ v c , jestliže
  - $\vec{t} \in c$ a platí $a = \vec{t}[x]$
  - příklad: $a = 1, \vec{t} = (1, 5, 7)$

Definice konzistence mezí

- Hodnota a proměnné $x \in scope(c)$ má **intervalovou podporu** $\vec{t}$ v c , jestliže
  - $\vec{t} \in c$ a platí $a = \vec{t}[x]$
    - příklad: $a = 1, \vec{t} = (1, 5, 7)$
  - pro každé $y \in scope(c)$ platí $\vec{t}[y] \in [min(D_y), max(D_y)]$
    - př. (pokrač.) $y = 5, z = 7, D_y = D_z = \{1, 2, 4, 5, 10\}$

Definice konzistence mezí

- Hodnota a proměnné $x \in scope(c)$ má **intervalovou podporu** $\vec{t}$ v c , jestliže
  - $\vec{t} \in c$ a platí $a = \vec{t}[x]$
    - příklad: $a = 1, \vec{t} = (1, 5, 7)$
  - pro každé $y \in scope(c)$ platí $\vec{t}[y] \in [min(D_y), max(D_y)]$
    - př. (pokrač.) $y = 5, z = 7, D_y = D_z = \{1, 2, 4, 5, 10\}$
 $5 = \vec{t}[y]$ i $7 = \vec{t}[z]$ mají intervalovou podporu

Definice konzistence mezí

- Hodnota a proměnné $x \in \text{scope}(c)$ má **intervalovou podporu** $\vec{t}$ v c , jestliže
  - $\vec{t} \in c$ a platí $a = \vec{t}[x]$
    - příklad: $a = 1, \vec{t} = (1, 5, 7)$
  - pro každé $y \in \text{scope}(c)$ platí $\vec{t}[y] \in [\min(D_y), \max(D_y)]$
    - př. (pokrač.) $y = 5, z = 7, D_y = D_z = \{1, 2, 4, 5, 10\}$
 $5 = \vec{t}[y]$ i $7 = \vec{t}[z]$ mají intervalovou podporu
- Srovnání: doménová podpora GAC
  - pro každé $y \in \text{scope}(c)$ platí $\vec{t}[y] \in D_y$

Definice konzistence mezí

- Hodnota a proměnné $x \in scope(c)$ má **intervalovou podporu** $\vec{t}$ v c , jestliže
  - $\vec{t} \in c$ a platí $a = \vec{t}[x]$
    - příklad: $a = 1, \vec{t} = (1, 5, 7)$
  - pro každé $y \in scope(c)$ platí $\vec{t}[y] \in [min(D_y), max(D_y)]$
    - př. (pokrač.) $y = 5, z = 7, D_y = D_z = \{1, 2, 4, 5, 10\}$
 $5 = \vec{t}[y]$ i $7 = \vec{t}[z]$ mají intervalovou podporu
- Srovnání: doménová podpora GAC
  - pro každé $y \in scope(c)$ platí $\vec{t}[y] \in D_y$
    - př. (pokrač.) $7 = \vec{t}[z]$ nemá doménovou podporu

Definice konzistence mezí

- Hodnota a proměnné $x \in scope(c)$ má **intervalovou podporu** $\vec{t}$ v c , jestliže
  - $\vec{t} \in c$ a platí $a = \vec{t}[x]$
    - příklad: $a = 1, \vec{t} = (1, 5, 7)$
  - pro každé $y \in scope(c)$ platí $\vec{t}[y] \in [min(D_y), max(D_y)]$
    - př. (pokrač.) $y = 5, z = 7, D_y = D_z = \{1, 2, 4, 5, 10\}$
 $5 = \vec{t}[y]$ i $7 = \vec{t}[z]$ mají intervalovou podporu
- Srovnání: doménová podpora GAC
  - pro každé $y \in scope(c)$ platí $\vec{t}[y] \in D_y$
    - př. (pokrač.) $7 = \vec{t}[z]$ nemá doménovou podporu
- **Omezení má konzistentní meze**, jestliže každá hodnota a proměnné $x \in scope(c)$ má intervalovou podporu v c
- **CSP má konzistentní meze** $\iff$ všechna jeho omezení mají konzistentní meze